

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 94

13 Μαΐου 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

88. Ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/104/ΕΚ..... 1
89. Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ» (220/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου..... 2
90. Καθορισμός οριακών τιμών έκθεσης και ανώτατων οριακών τιμών έκθεσης των εργαζομένων σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 91/322/ΕΟΚ και 96/94/ΕΚ της Επιτροπής και τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 307/86 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους» (135/Α) όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 77/93 (34/Α)..... 3

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

- (1) ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 88
Ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/104/ΕΚ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Των άρθρων 1 (παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 5) 3 και 4 του Ν. 1338/83 «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (34/Α) όπως τροποποιήθηκαν αντίστοιχα με το άρθρο 6 του Ν. 1440/84 «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδια-

σμού EURATOM» (70/Α) με το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (101/Α) και με το άρθρο 19 του Ν. 2367/95 (261/Α) και

β. Της παραγράφου 2 του άρθρου δευτέρου του Ν. 2077/92 «Κύρωση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην τελική Πράξη» (136/Α).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 36 του Ν. 1568/85 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων» (177/Α).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 2224/94 «Ρύθμιση θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις» (112/Α).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 1836/89 «Πρόωθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις» (79/Α).

5. Την 8211/8.3.99 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Λεωνίδα Τζαννή και Γεώργιο Φλωρίδη» (198/Β).

6. Την με αριθμό 16/20.7.1998 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

(1) 7. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (137/Α), που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων κ.λπ.» (154/Α) και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παράγραφος 2α του Ν. 2469/97 (38/Α).

8. Ότι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ΝΠΔΔ.

9. Την με αριθμό 630/16.12.1998 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

(Άρθρα 1 και 14 οδηγίας)

Σκοπός - Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 93/104/ΕΚ της 23ης Νοεμβρίου 1993 «Σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας».

2. Το παρόν προεδρικό διάταγμα καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας που ισχύουν κάθε φορά. Με την επιφύλαξη του άρθρου 14 του παρόντος διατάγματος, διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που περιέχουν για τους εργαζόμενους ευνοϊκότερες ρυθμίσεις από τις καθοριζόμενες με το παρόν διάταγμα, εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα κατά την έννοια του άρθρου 1 (παράγραφος 3) του Π.Δ. 17/96 «Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ» (11/Α).

4. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν εφαρμόζονται στο ένστολο προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, στο οικιακό υπηρετικό προσωπικό, στις αεροπορικές, σιδηροδρομικές, οδικές, θαλάσσιες, ποτάμιες και λιμναίες μεταφορές, στη θαλάσσια αλιεία και λοιπές θαλάσσιες δραστηριότητες καθώς επίσης και στους ειδικευόμενους ιατρούς.

Άρθρο 2

(Άρθρο 2 οδηγίας)

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος, νοούνται ως:

1. Χρόνος εργασίας: Κάθε περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας ο εργαζόμενος ευρίσκεται στην εργασία, στη διάθεση του εργοδότη και ασκεί τη δραστηριότητα ή τα καθήκοντά του, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις, για κάθε κατηγορία εργαζομένων.

2. Περίοδος ανάπαυσης: Κάθε περίοδος που δεν είναι χρόνος εργασίας.

3. Νυχτερινή περίοδος: Η περίοδος οκτώ (8) ωρών με έναρξη την 22.00 μ.μ. και λήξη την 06.00 π.μ.

4. Εργαζόμενος τη νύχτα:

α. Κάθε εργαζόμενος κατά τη νυχτερινή περίοδο επί τρεις τουλάχιστον ώρες του ημερήσιου κανονικού χρόνου εργασίας του ή

β. Κάθε εργαζόμενος, ο οποίος ενδέχεται να πραγματοποιεί κατά τη νυχτερινή περίοδο τουλάχιστον 726 ώρες του ετήσιου χρόνου εργασίας του εφόσον δεν προβλέπεται μικρότερος αριθμός ωρών από συλλογικές συμβάσεις ή άλλες διατάξεις. Για τον υπολογισμό του παραπάνω χρόνου θα λαμβάνεται υπόψη ο ημερήσιος συνολικός χρόνος εργασίας του εργαζόμενου εφόσον ο αυτόν περιλαμβάνονται 3 τουλάχιστον ώρες του χρονικού διαστήματος 24.00-05.00, ανεξαρτήτως ώρας έναρξης και λή-

ξης βάρδιας και η εργασία του εργαζόμενου είναι σε 7 τουλάχιστον συνεχείς ώρες εργασίας.

5. Εργασία κατά βάρδιες: Κάθε μέθοδος οργάνωσης της ομαδικής εργασίας, κατά την οποία οι εργαζόμενοι διαδέχονται ο ένας τον άλλον στις ίδιες θέσεις εργασίας με ορισμένο ρυθμό, περιλαμβανομένου του ρυθμού περιτροπής και η οποία μπορεί να είναι συνεχής ή ασυνεχής πράγμα το οποίο υποχρεώνει τους εργαζόμενους να επιτελούν μια εργασία σε διαφορετικές ώρες, σε μια δεδομένη περίοδο ημερών ή εβδομάδων.

6. Εργαζόμενος σε βάρδιες: Κάθε εργαζόμενος με ωράριο που εντάσσεται σε πρόγραμμα εργασίας κατά βάρδιες.

7. Εβδομάδα: Η χρονική περίοδος επτά ημερών με έναρξη την 00:01 ώρα της Δευτέρας και λήξη την 24:00 της επόμενης Κυριακής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΑΝΑΠΑΥΣΗΣ - ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 3

(Άρθρο 3 οδηγίας)

Ημερήσια ανάπαυση

Για κάθε περίοδο 24 ωρών, η ελάχιστη ανάπαυση δεν μπορεί να είναι κατώτερη από δώδεκα 12 συνεχείς ώρες.

Η περίοδος των 24 ωρών αρχίζει την 00:01 και λήγει την 24:00 ώρα.

Άρθρο 4

(Άρθρο 4 οδηγίας)

Διαλείμματα

1. Όταν ο χρόνος ημερήσιας εργασίας υπερβαίνει τις έξι ώρες, πρέπει να χορηγείται διαλείμμα τουλάχιστον 15 λεπτών, κατά τη διάρκεια του οποίου οι εργαζόμενοι διακαιούνται να απομακρυνθούν από τη θέση εργασίας τους. Τα διαλείμματα αυτά δεν επιτρέπεται να χορηγούνται συνεχόμενα με την έναρξη ή τη λήξη της ημερήσιας εργασίας.

2. Οι τεχνικές λεπτομέρειες του διαλείμματος και ιδίως η διάρκεια και οι όροι χορήγησής του εφόσον δεν ρυθμίζονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή από την κείμενη νομοθεσία, καθορίζονται στο επίπεδο της επιχείρησης στα πλαίσια της διαβούλευσης μεταξύ του εργοδότη και των εκπροσώπων των εργαζομένων [Ν. 1264/82 «Για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων» (79/Α)] ή των εκπροσώπων τους για θέματα υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων [άρθρα 2 (παράγραφος 4) και 10 του Π.Δ. 17/96] και σύμφωνα με την γραπτή εκτίμηση κινδύνου [άρθρο 8 (παράγραφος 1) του Π.Δ. 17/96], στην οποία θα πρέπει να εκτιμώνται και οι κίνδυνοι που συνδέονται με την οργάνωση του χρόνου εργασίας.

Άρθρο 5

(Άρθρο 5 οδηγίας)

Εβδομαδιαία ανάπαυση

Στους εργαζόμενους εξασφαλίζεται ανά εβδομάδα ελάχιστη περίοδος συνεχούς ανάπαυσης είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, η οποία συμπεριλαμβάνει κατ' αρχήν την Κυριακή, ανάλογα με τις ισχύουσες για κάθε κατηγορία εργαζομένων διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και πρα-

κτικές, στις οποίες προστίθενται οι δώδεκα (12) συνεχείς ώρες της ημερήσιας ανάπαυσης του άρθρου 3 του παρόντος.

Αν δικαιολογείται για αντικειμενικούς ή τεχνικούς λόγους ή από τις συνθήκες οργάνωσης της εργασίας μπορεί να ορισθεί ελάχιστη περίοδος ανάπαυσης εικοσιτεσσάρων ωρών.

Η Κυριακή αρχίζει την 00:01 ώρα και λήγει την 24:00 ώρα. Για τους εργαζόμενους σε δραστηριότητες, που λειτουργούν ολόκληρο το εικοσιτετράωρο με σύστημα διαδοχικών ομάδων εργασίας, η Κυριακή μπορεί να αρχίζει την 06:00 ώρα ή την 07:00 ώρα και να λήγει την αντίστοιχη ώρα της Δευτέρας.

Άρθρο 6

(Άρθρα 6 και 16 παράγραφος 2 οδηγίας)
Μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ο χρόνος εβδομαδιαίας εργασίας των μισθωτών δεν μπορεί να υπερβαίνει ανά περίοδο το πολύ τεσσάρων (4) μηνών τις σαράντα οκτώ (48) ώρες κατά μέσο όρο, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών. Οι περίοδοι ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, και οι περίοδοι αδειάς ασθενείας δεν συνεκτιμώνται ή είναι ουδέτερες, όσον αφορά τον υπολογισμό του μέσου όρου.

Άρθρο 7

(Άρθρο 7 οδηγίας)
Ετήσια άδεια

Στους εργαζόμενους μετά από συνεχή απασχόληση τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών παρέχεται ετήσια άδεια μετά αποδοχών τεσσάρων εβδομάδων τουλάχιστον, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Η ελάχιστη περίοδος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μπορεί να αντικατασταθεί από χρηματική αποζημίωση μόνον σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσης.

Τα διαστήματα αποχής των μισθωτών από την εργασία τους λόγω βραχείας σχετικής διάρκειας ασθένειας, καθώς και τα διαστήματα στράτευσης, απεργίας, ή ανωτέρας βίας, όπως αυτά καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, θεωρούνται ως χρόνος απασχόλησης και δεν συμψηφίζονται με τις ημέρες αδειάς που δικαιούνται οι εργαζόμενοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΔΙΕΣ ΡΥΘΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 8

(Άρθρα 8 και 16 παράγραφος 3 οδηγίας)
Διάρκεια της νυχτερινής εργασίας

1. Ο κανονικός χρόνος εργασίας των εργαζομένων τη νύχτα δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά μέσο όρο τις οκτώ ώρες ανά εικοσιτετράωρο σε περίοδο μιας εβδομάδας. Μπορεί να ορίζεται διαφορετική από την παραπάνω περίοδο αναφοράς με συλλογικές συμβάσεις εργασίας που συνάπτονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Εάν η ελάχιστη περίοδος εικοσιτετράωρης εβδομαδιαίας ανάπαυσης που απαιτείται από το άρθρο 5 εμπίπτει σ' αυτή την περίοδο αναφοράς, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του μέσου όρου.

2. Οι εργαζόμενοι τη νύχτα, όταν η εργασία την οποία εκτελούν ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους ή σημαντική σωματική ή πνευματική ένταση, δεν πρέπει να εργάζονται περισσότερο από οκτώ ώρες κατά τη διάρκεια εικοσιτετράωρης περιόδου στην οποία πραγματοποιούν νυχτερινή εργασία.

Η εργασία που ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους ή σημαντική σωματική ή πνευματική ένταση, εφόσον δεν ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ή από συλλογικές συμβάσεις εργασίας, καθορίζεται στο επίπεδο της επιχείρησης μετά από διαβούλευση μεταξύ του εργοδότη και των εκπροσώπων των εργαζομένων (Ν. 1264/82) ή των εκπροσώπων τους για θέματα υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων [άρθρο 2 (παράγραφος 4) και 10 του Π.Δ. 17/96] και σύμφωνα με την γραπτή εκτίμηση κινδύνου [άρθρο 8 (παράγραφος 1) του Π.Δ. 17/96], στην οποία θα πρέπει να εκτιμώνται και οι κίνδυνοι που συνδέονται με την νυχτερινή εργασία.

Άρθρο 9

(Άρθρο 9 οδηγίας)

Ιατρική εξέταση και μετάθεση των εργαζομένων τη νύχτα σε θέση ημερήσιας εργασίας

1. Σε κάθε εργαζόμενο πριν αναλάβει εργασία κατά τη νύχτα, και στη συνέχεια κατά τακτά χρονικά διαστήματα, πρέπει να γίνονται οι απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να εξετασθεί η καταλληλότητά του για την εργασία αυτή.

2. Εφόσον οι εργαζόμενοι τη νύχτα, μετά από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ιατρικές εξετάσεις αποδειχθεί ότι έχουν προβλήματα υγείας που οφείλονται στη νυχτερινή εργασία, μετατίθενται σε θέση ημερήσιας εργασίας για την οποία είναι κατάλληλοι.

3. Οι ιατρικές εξετάσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου διέπονται από το ιατρικό απόρρητο και δεν επιβαρύνουν τους εργαζόμενους. Στις περιπτώσεις των επιχειρήσεων που έχουν υποχρέωση να χρησιμοποιούν υπηρεσίες γιατρού εργασίας, οι εξετάσεις αυτές γίνονται από τον γιατρό εργασίας της επιχείρησης ή από τις Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης με τις οποίες συμβάλλονται. Σε αντίθετη περίπτωση γίνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Ασφαλιστικών Οργανισμών ή του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Άρθρο 10

(Άρθρο 10 οδηγίας)

Εγγυήσεις για νυχτερινή εργασία

Για την προστασία των ειδικών κατηγοριών εργαζομένων όπως οι έγκυες γυναίκες, οι νέοι κλπ, και όσον αφορά την νυχτερινή τους απασχόληση εφαρμόζονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Για τις κατηγορίες εργαζομένων για τις οποίες απαιτείται κατά την εργασία τους η λήψη ιδιαίτερων επί πλόντων γενικών μέτρων, πρέπει στην γραπτή εκτίμηση κινδύνου που έχει υποχρέωση να διαθέτει ο εργοδότης, σύμφωνα με το άρθρο 8 (παράγραφος 1) του Π.Δ. 17/96, να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη νυχτερινή εργασία.

Άρθρο 11

(Άρθρο 11 οδηγίας)

Ενημέρωση σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται εργαζόμενοι τη νύχτα

Ο εργοδότης που χρησιμοποιεί εργαζόμενους την νύχτα, ενημερώνει τις αρμόδιες εθιμοθρησκευτικές οργανώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 12

(Άρθρο 12 οδηγίας)

Προστασία της ασφάλειας και της υγείας

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων τη νύχτα και των εργαζομένων σε βάρδιες ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας, ανάλογα και με τη φύση της εργασίας αυτής.

2. Οι υπηρεσίες του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας που προβλέπονται από το άρθρο 4 (παράγραφος 1) του Ν. 1568/85 «Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζομένων» (177/Α) και το άρθρο 4 του Π.Δ. 17/96 καθώς και τα μέτρα προστασίας και πρόληψης στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων τη νύχτα και των εργαζομένων σε βάρδιες, πρέπει να είναι τουλάχιστον ισοδύναμα με τα προσφερόμενα στους άλλους εργαζόμενους και να είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή.

Άρθρο 13

(Άρθρο 13 οδηγίας)

Ρυθμός εργασίας

Ο εργοδότης που προτίθεται να οργανώσει την εργασία με ένα ορισμένο ρυθμό πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη γενική αρχή της προσαρμογής της εργασίας στον άνθρωπο, ιδίως προκειμένου να περιοριστεί η μονότονη και η ρυθμική εργασία, σε συνάρτηση με το είδος της δραστηριότητας και τις απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας, ιδιαίτερα όσον αφορά τα διαλείμματα του χρόνου εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

(Άρθρο 17 οδηγίας)

Παρεκκλίσεις

1. Τηρουμένων των γενικών αρχών για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τα άρθρα 3, 4, 5, 6 και 8 για:

α. Διευθυντικά στελέχη.

β. Μέλη της οικογένειας του εργοδότη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

γ. Εργαζόμενους στον τελετουργικό τομέα των εκκλησιών και των θρησκευτικών κοινοτήτων.

2. Επιτρέπονται επίσης παρεκκλίσεις, με την επιφύλαξη της ισχύουσας νομοθεσίας, με συλλογικές συμβάσεις μεταξύ των πλέον αντιπροσωπευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων ή μεταξύ εργοδοτών και των πλέον αντιπροσωπευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων ή με συμφωνίες μεταξύ εργοδοτών και εκπροσώπων των εργαζομένων στα εργασιακά συμβούλια, υπό τον όρο ότι στους οικείους εργαζόμενους χορηγούνται ισοδύναμες περίοδοι αντισταθμιστικής ανάπαυσης ή ότι, σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου είναι αντικειμενικώς αδύνατη η χορήγηση ισοδύναμων περιόδων αντισταθμιστικής ανάπαυσης, πα-

ρέχεται στους οικείους εργαζόμενους κατάλληλη προστασία σύμφωνα και με την εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 (παράγραφος 1) του Π.Δ. 17/96.

2.1. Από τα άρθρα 3, 4, 5 και 8:

α. Για τις δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από την απόσταση ανάμεσα στους τόπους εργασίας και κατοικίας του εργαζομένου, ή ανάμεσα στους διάφορους τόπους εργασίας αυτού.

β. Για τις δραστηριότητες φύλαξης, επίβλεψης και εικονοσιτετρώρης παρουσίας που χαρακτηρίζονται από την ανάγκη εξασφάλισης της προστασίας των αγαθών και των προσώπων, ιδίως όταν πρόκειται για φυλάκες και θυρωρούς ή επιχειρήσεις φύλαξης.

γ. Για τις δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από την ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνέχεια της υπηρεσίας ή της παραγωγής, ιδίως:

i. Για τις υπηρεσίες τις σχετικές με την υποδοχή, τη νοσηλεία ή/και την περίθαλψη που παρέχονται από νοσοκομεία ή παρόμοια ιδρύματα, από ιδρύματα διαμονής και από φυλακές.

ii. Για εργαζόμενους στους λιμένες και τους αερολιμένες.

iii. Για τις υπηρεσίες τύπου, ραδιοφωνίας, τηλεόρασης, κινηματογράφου, ταχυδρομείων ή τηλεπικοινωνιών, τις υπηρεσίες ασθενοφόρων, τις πυροσβεστικές υπηρεσίες ή την πολιτική άμυνα.

iv. Για υπηρεσίες παραγωγής, μεταφοράς και διανομής φωταερίου, ύδατος ή ηλεκτρισμού, τις υπηρεσίες αποκομιδής οικιακών απορριμμάτων ή τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης.

v. Για τις βιομηχανίες όπου είναι αδύνατο να διακοπεί η εργασία για τεχνικούς λόγους.

vi. Για τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης.

vii. Για τη γεωργία.

δ. Σε περίπτωση προβλέψιμης αύξησης του φόρτου εργασίας, ιδίως:

i. Στη γεωργία.

ii. Στον τουρισμό ή

iii. Στα ταχυδρομεία

2.2. Από τα άρθρα 3, 4, 5 και 8:

α. Στις περιπτώσεις συμβάντων οφειλομένων σε ξένες προς τους εργοδότες ανώμαλες και απρόοπτες συνθήκες ή έκτακτων γεγονότων, οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί παρ' όλη την επιδειχθείσα επιμέλεια.

β. Στην περίπτωση ατυχήματος ή επικείμενου ατυχήματος.

2.3. Από τα άρθρα 3 και 5:

α. Για την εργασία κατά βάρδιες, κάθε φορά που ο εργαζόμενος αλλάζει βάρδια και δεν μπορεί να έχει ανάμεσα στο τέλος μιας βάρδιας και στην αρχή της επόμενης, περίοδο ημερήσιας ή/και εβδομαδιαίας ανάπαυσης.

β. Για τις δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από τμηματικές περιόδους ημερήσιας εργασίας, ιδίως για το προσωπικό το οποίο ασχολείται με δραστηριότητες καθαρισμού.

3. Παρεκκλίσεις από τα άρθρα 3, 4, 5 και 8 επιτρέπονται με συλλογικές συμβάσεις μεταξύ των πλέον αντιπροσωπευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων σε εθνικό, κλαδικό ή περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με τους κανόνες που θέτουν αυτοί.

Ειδικότερα παρέκκλιση από το άρθρο 4 επιτρέπεται και

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 1995 (Ε.Ε. L.335/28/ 30-12-95) «Για την τροποποίηση της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β
Τροποποίηση Π.Δ. 395/94

Άρθρο 2
(Άρθρο 1 οδηγίας)

1. Το άρθρο 4 του Π.Δ. 395/94 τροποποιείται ως εξής:
α. Στην παράγραφο 1 στοιχία (α) και (β) μετά τους όρους «στο παράρτημα», προστίθεται ο όρος «I».

β. Μετά την παράγραφο 1 προστίθεται νέα παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3,

με την επιφύλαξη του στοιχείου (α) της παραγράφου 1 και ειδικότερα όσον αφορά τη φράση «Εάν τίθεται για πρώτη φορά στη διάθεση των εργαζομένων στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση μετά τη δημοσίευση του παρόντος, πρέπει να ανταποκρίνεται στις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας»,

κατά παρέκκλιση από το στοιχείο (α) της παραγράφου 1 και ειδικότερα όσον αφορά τη φράση «Εάν τίθεται για πρώτη φορά στη διάθεση των εργαζομένων στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση μετά τη δημοσίευση του παρόντος, πρέπει να ανταποκρίνεται στις ελάχιστες προδιαγραφές του παραρτήματος του άρθρου 9 του παρόντος, εφόσον δεν υπάρχουν άλλες σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας ή ισχύουν εν μέρει» και

κατά παρέκκλιση από το στοιχείο (β) της παραγράφου 1, ο εργοδότης οφείλει να προμηθεύεται ή/και να χρησιμοποιεί ειδικό εξοπλισμό εργασίας, που υπόκειται στις προδιαγραφές του σημείου 3 του παραρτήματος I, ο οποίος έχει τεθεί στη διάθεση των εργαζομένων στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση στις 5 Δεκεμβρίου 1998, και πληροί, το αργότερο τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία αυτή, τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα I».

γ. Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από νέα παράγραφο 3 ως εξής:

«3. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε, ο εξοπλισμός εργασίας, με την κατάλληλη συντήρηση, να διατηρείται σε επίπεδο τέτοιο που να ανταποκρίνεται, ανάλογα με την περίπτωση, στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 καθ' όλη τη διάρκεια της χρησιμοποίησής του».

δ. Προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε κατά την χρήση των εξοπλισμών εργασίας, να επιτυγχάνεται βαθμός ασφάλειας αντίστοιχος προς τους στόχους που θέτουν οι διατάξεις του παραρτήματος II του άρθρου 9 του παρόντος διατάγματος».

2. Μετά το άρθρο 4 προστίθεται νέο άρθρο 4α ως εξής:

«Άρθρο 4α
Έλεγχος των εξοπλισμών εργασίας

1. Ο εργοδότης μεριμνά ώστε οι εξοπλισμοί εργασίας, των οποίων η ασφάλεια εξαρτάται από τις συνθήκες εγκατάστασης, να υποβάλλονται σε αρχικό έλεγχο (μετά την εγκατάσταση και πριν τεθούν σε λειτουργία για πρώτη φορά) και σε έλεγχο μετά από κάθε συναρμολόγησή τους σε άλλο τόπο ή σε νέα θέση, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ορθή εγκατάσταση και η καλή λειτουργία αυτών των εξοπλισμών εργασίας.

Ως συνθήκες εγκατάστασης από τις οποίες πιθανόν εξαρτάται η ασφάλεια νοούνται ενδεικτικά η έδραση, η συναρμολόγηση, η σύνδεση με πηγές ενέργειας, η συνεργασία με άλλους εξοπλισμούς εργασίας.

2. Οι έλεγχοι της παραγράφου 1 πραγματοποιούνται είτε από αναγνωρισμένους φορείς σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία είτε από τα αρμόδια πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την επίβλεψη της εκτέλεσης μηχανολογικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με το Ν. 6422/34 «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Μηχανολόγου, του Ηλεκτρολόγου και του Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, ως και του Ναυπηγού» (412/Α) και με τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντα διατάγματα και για τις περιπτώσεις των εγκαταστάσεων όπως στις διατάξεις αυτές καθορίζεται.

3. Για τους ελέγχους των εξοπλισμών της παραγράφου 1, και επιπλέον των απαιτήσεων της κείμενης νομοθεσίας, οι αναγνωρισμένοι φορείς ή τα αρμόδια πρόσωπα της παραγράφου 2 εκδίδουν βεβαίωση στην οποία βεβαιώνουν ότι η συναρμολόγηση και εγκατάσταση των εξοπλισμών έγινε, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης και ότι οι εξοπλισμοί αυτοί μπορούν να λειτουργήσουν με ασφάλεια.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων καταχωρούνται με λεπτομέρειες στο αρχείο συντήρησης των εξοπλισμών εργασίας της επιχείρησης ή/και στο ειδικό βιβλίο συντήρησης εφ' όσον προβλέπεται.

4. Ο εργοδότης μεριμνά ώστε στους εξοπλισμούς εργασίας τους υποκειμένους σε επιδράσεις που προξενούν φθορές ικανές να οδηγήσουν σε επικίνδυνες καταστάσεις, να διενεργούνται:

α. Περιοδικοί έλεγχοι και, ενδεχομένως, περιοδικές δοκιμές,

β. Έκτακτοι έλεγχοι, κάθε φορά που σημειώνονται έκτακτα γεγονότα που ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια του εξοπλισμού εργασίας, όπως μετατροπές, ατυχήματα, φυσικά φαινόμενα, μακρές περίοδοι αχρησίας,

ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας, καθώς και η έγκαιρη διάγνωση και αποκατάσταση των φθορών αυτών.

Ως επιδράσεις οι οποίες είναι πιθανόν να προξενήσουν φθορές ικανές να οδηγήσουν σε επικίνδυνες καταστάσεις νοούνται ενδεικτικά οι υψηλές μηχανικές καταπονήσεις και οι καταπονήσεις εξαιτίας φυσικών ή χημικών παραγόντων.

5. Οι έλεγχοι και οι δοκιμές της παραγράφου 4 πραγματοποιούνται, είτε από αναγνωρισμένους φορείς σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία είτε από τα αρμόδια πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την επίβλεψη της λειτουργίας.

γίας και συντήρησης των μηχανολογικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με το Ν. 6422/34 και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντα διατάγματα και για τις περιπτώσεις των εγκαταστάσεων όπως στις διατάξεις αυτές καθορίζεται.

Για τις περιπτώσεις των εγκαταστάσεων που εξαιρούνται από την υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων αυτών [άρθρο 9 του από 24.11.53 Ε. Δ. (ΦΕΚ 346/53) «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 16.3.50 Β.Δ. (ΦΕΚ 82/Α/1950) περί διαιρέσεως, κατατάξεως και απογραφής των Μηχανολογικών εγκαταστάσεων, περί αδειών εκπονήσεως μελετών Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων, επιβλέψεως της λειτουργίας αυτών»] οι εν λόγω έλεγχοι και δοκιμές γίνονται από αναγνωρισμένους φορείς είτε από αρμόδια πρόσωπα με τα προσόντα τουλάχιστον της 3ης βαθμίδας του άρθρου 8 του από 16.3.50 Β.Δ. (ΦΕΚ 82/Α/1950) «Περί διαιρέσεως, κατατάξεως και απογραφής των Μηχανολογικών εγκαταστάσεων, περί αδειών εκπονήσεως μελετών Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων, επιβλέψεως της λειτουργίας αυτών» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

6. Οι έλεγχοι και οι δοκιμές της παραγράφου 4 πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης και με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων και δοκιμών καταχωρούνται με λεπτομέρειες στο αρχείο συντήρησης των εξοπλισμών εργασίας της επιχείρησης ή/και στο ειδικό βιβλίο συντήρησης εφ' όσον προβλέπεται ή εκδίδεται σχετική βεβαίωση.

7. Τα αποτελέσματα των ελέγχων και δοκιμών των παραγράφων 1 και 4 τίθενται στη διάθεση κάθε αρμόδιας αρχής και στη διάθεση των εκπροσώπων των εργαζομένων για θέματα ασφάλειας και υγείας, και φυλάσσονται επί 10 τουλάχιστον χρόνια.

8. Όταν οι εξοπλισμοί εργασίας χρησιμοποιούνται εκτός της επιχείρησης, πρέπει να συνοδεύονται από υλική απόδειξη της διενέργειας του τελευταίου ελέγχου.»

3. Μετά το άρθρο 5 προστίθεται νέο άρθρο 5α ως εξής:

«Άρθρο 5α

Εργονομία και υγεία κατά την εργασία

Οι αρχές της εργονομίας για τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας και τη στάση των εργαζομένων όταν χρησιμοποιούν τον εξοπλισμό εργασίας πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη από τον εργοδότη κατά την εφαρμογή των ελαχίστων προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας.»

4. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 6 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Πρέπει να εφιστάται η προσοχή των εργαζομένων στους κινδύνους που τους αφορούν, σχετικά με:

α. τον εξοπλισμό εργασίας που υπάρχει στο άμεσο εργασιακό τους περιβάλλον και

β. τις τροποποιήσεις που τους αφορούν, στο μέτρο που αυτές επιδρούν στον εξοπλισμό εργασίας που βρίσκεται στο άμεσο εργασιακό τους περιβάλλον, έστω και αν δεν χρησιμοποιείται άμεσα από αυτούς.»

5. Στο άρθρο 8 (παράγραφος 1) και μετά την λέξη «παρόντος» προστίθενται οι όροι «συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων Ι και ΙΙ».

6. Ο τίτλος του άρθρου 9 και το κείμενο μέχρι και τη λέξη «ακολούθως» αντικαθίστανται ως εξής:

«Προσάρτηση παραρτημάτων

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του

παρόντος τα παρακάτω παραρτήματα:

α. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: με τίτλο «Ελάχιστες προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και 2»

β. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: με τίτλο «Διατάξεις για τη χρησιμοποίηση των εξοπλισμών εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4»

7. Το Παράρτημα του άρθρου 9 τροποποιείται ως εξής:

α. Η λέξη «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ» γίνεται «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι»

β. Η προκαταρκτική παρατήρηση συμπληρώνεται από το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι κάτωθι απαριθμούμενες ελάχιστες προδιαγραφές, εφόσον ισχύουν για εξοπλισμούς εργασίας που χρησιμοποιούνται, δεν συνεπάγονται αναγκαστικά τα ίδια μέτρα με τις βασικές απαιτήσεις που ισχύουν για καινούργιους εξοπλισμούς εργασίας»

γ. Το σημείο 2.4., αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2.4. Τα συστήματα χειρισμού πρέπει να είναι ασφαλή. Κατά την επιλογή τους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι βλάβες, αστοχίες και πιέσεις ή περιορισμοί που είναι προβλεπτικοί στο πλαίσιο της σχεδιαζόμενης χρησιμοποίησής τους ώστε να μη δημιουργούνται επικίνδυνες καταστάσεις.»

δ. Στο τέλος του παραρτήματος Ι προστίθεται νέα παράγραφος 3 ως ακολούθως:

«3. Συμπληρωματικές ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για ειδικούς εξοπλισμούς εργασίας.

3.1. Ελάχιστες προδιαγραφές για τους κινητούς εξοπλισμούς εργασίας, αυτοκινούμενους ή μη.

3.1.1. Οι εξοπλισμοί εργασίας με φερόμενους εργαζόμενους πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να μειώνονται οι κίνδυνοι για τους εργαζόμενους κατά τη μετακίνηση.

Στους κινδύνους αυτούς συμπεριλαμβάνεται ο κίνδυνος επαφής ή παγίδευσης των εργαζομένων στους τροχούς ή στις ερπύστριες.

3.1.2. Όταν η αιφνίδια εμπλοκή των στοιχείων μετάδοσης της ενέργειας μεταξύ ενός κινητού εξοπλισμού εργασίας και των εξαρτημάτων ή/και των ρυμολκούμενων του, ενδέχεται να δημιουργήσει συγκεκριμένους κινδύνους, αυτός ο εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος ή διευθετημένος κατά τρόπον ώστε να εμποδίζεται η εμπλοκή των στοιχείων μετάδοσης ενέργειας.

Σε περίπτωση που είναι αδύνατη η αποφυγή μιας τέτοιας εμπλοκής, πρέπει να λαμβάνεται κάθε δυνατό μέτρο για την αποφυγή βλαβερών συνεπειών για τους εργαζόμενους.

3.1.3. Εάν τα στοιχεία μετάδοσης ενέργειας μεταξύ κινητών εξοπλισμών εργασίας κινδυνεύουν να ρυπανθούν και να φθαρούν συρόμενα στο έδαφος ή στο δάπεδο, πρέπει να προβλέπονται θέσεις στερέωσης.

3.1.4. Οι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας με φερόμενους εργαζόμενους πρέπει, υπό πραγματικές συνθήκες χρησιμοποίησής, να περιορίζουν τους κινδύνους που προέρχονται από ενδεχόμενη μερική ή ολική ανατροπή του εξοπλισμού εργασίας:

α. είτε χάρις σε ένα σύστημα προστασίας που εμποδίζει τον εξοπλισμό εργασίας να ανατραπεί περισσότερο από ένα τεταρτοκύκλιο,

β. είτε χάρις σε ένα σύστημα που εξασφαλίζει επαρκή χώρο γύρω από τους φερόμενους εργαζόμενους σε περίπτωση που η κίνηση συνεχιστεί πέρα από ένα τεταρτοκύκλιο,

γ. είτε χάρις σε οποιοδήποτε άλλο μηχανισμό ισοδύναμου αποτελέσματος.

Αυτά τα προστατευτικά συστήματα μπορούν να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του εξοπλισμού εργασίας.

Αυτά τα προστατευτικά συστήματα δεν απαιτούνται όταν ο εξοπλισμός εργασίας είναι σταθεροποιημένος κατά τη διάρκεια της χρήσης ή όταν η μερική ή η ολική ανατροπή του εξοπλισμού εργασίας είναι ως εκ του σχεδιασμού του αδύνατη.

Εάν σε περίπτωση μερικής ή ολικής ανατροπής, υφίσταται κίνδυνος συνθλιβής των φερομένων εργαζομένων μεταξύ του εδάφους και ορισμένων τμημάτων του μηχανήματος, πρέπει να εγκαθίσταται σύστημα συγκράτησής τους

3.1.5. Τα περονοφόρα ανυψωτικά μηχανήματα που φέρουν ένα ή περισσότερους εργαζόμενους πρέπει να διευθετούνται ή εξοπλίζονται έτσι ώστε να περιορίζονται οι κίνδυνοι ανατροπής τους, παραδείγματος χάριν:

- α. είτε δια της εγκαταστάσεως θαλάμου για τον οδηγό,
- β. είτε δια συστήματος που εμποδίζει τυχόν ανατροπή του περονοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος,
- γ. είτε δια συστήματος που εγγυάται ότι, σε περίπτωση ανατροπής του περονοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος, μεταξύ του εδάφους και ορισμένων τμημάτων του μηχανήματος παραμένει επαρκής χώρος για τους φερόμενους εργαζομένους,

δ. είτε δια συστήματος που συγκρατεί τους εργαζόμενους στο κάθισμα του οδηγού, ώστε να μην αναρπαγούν από τμήματα του περονοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος σε περίπτωση ανατροπής του.

3.1.6. Οι αυτοκινούμενοι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας, η μετακίνηση των οποίων μπορεί να συνεκινείται κινδύνους για τους εργαζόμενους πρέπει να πληρούν τους ακόλουθους όρους:

- α. πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με μέσα που δεν επιτρέπουν να τίθενται σε κίνηση από μη εξουσιοδοτημένα άτομα
- β. πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα μέσα που να μειώνουν τις συνέπειες μιας ενδεχόμενης σύγκρουσης σε περίπτωση ταυτόχρονης κίνησης πολλών εξοπλισμών εργασίας επί τροχιών

γ. πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με διάταξη πέδησης και στάσης και εφόσον απαιτείται για λόγους ασφαλείας, η πέδηση και η στάση πρέπει να επιτυγχάνονται από εφεδρικό σύστημα με ενεργοποίηση από ευπρόσβιστα χειριστήρια ή από αυτόματα συστήματα σε περίπτωση βλάβης του κύριου συστήματος

δ. όταν το άμεσο οπτικό πεδίο του οδηγού είναι ανεπαρκές από άποψη ασφαλείας, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλες βοηθητικές διατάξεις που βελτιώνουν την ορατότητα

ε. εάν προορίζονται για χρήση κατά τη διάρκεια της νύκτας ή σε σκοτεινούς χώρους, πρέπει να φέρουν σύστημα φωτισμού προσαρμοσμένο στην εργασία που πρόκειται να εκτελεσθεί, παράλληλα δε να εγγυώνται επαρκή ασφάλεια για τους εργαζομένους

στ. εάν συνεπάγονται, αυτοί καθ' εαυτοί ή λόγω των ρυμολκούμενων ή/και των φορτίων τους, κίνδυνο πυρκαγιάς που ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τους εργαζόμενους, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο πυροσβεστικό εξοπλισμό, εφόσον δεν υπάρχει ήδη τέτοιος εξοπλισμός αρκετά κοντά στο χώρο χρησιμοποίησης.

ζ. εάν λειτουργούν με τηλεχειρισμό, πρέπει να σταμα-

τούν αυτόματα μόλις εξέλθουν από το πεδίο ελέγχου

ή, εάν λειτουργούν με τηλεχειρισμό και ενδέχεται, υπό κανονικές συνθήκες χρήσης, να χτυπήσουν ή να παγιδεύσουν εργαζόμενους πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με συστήματα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους αυτούς, εκτός αν έχουν εγκατασταθεί άλλες κατάλληλες διατάξεις που ελέγχουν τον κίνδυνο πρόσκρουσης.

3.2. Ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για τους εξοπλισμούς εργασίας που χρησιμοποιούνται για ανύψωση φορτίων.

3.2.1. Εάν οι εξοπλισμοί εργασίας που χρησιμοποιούνται για ανύψωση φορτίων είναι εγκατεστημένοι μόνιμα, η στερεότητα και η σταθερότητά τους κατά τη χρήση πρέπει να εξασφαλίζονται λαμβανομένων υπόψη ιδίων των προς ανύψωση φορτίων και των πιέσεων που συνεπάγονται τα φορτία αυτά στα σημεία στήριξης ή στερέωσης στις δομές.

3.2.2. Τα μηχανήματα ανύψωσης φορτίων πρέπει να φέρουν ευδιάκριτη ένδειξη του ονομαστικού τους φορτίου και ενδεχομένως, πινακίδα φορτίου στην οποία αναγράφεται το ονομαστικό φορτίο για κάθε συσχηματισμό του μηχανήματος.

Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να φέρουν σήμανση έτσι ώστε να είναι δυνατό να εντοπίζονται τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά για την ασφαλή χρησιμοποίησή τους.

Εάν ο εξοπλισμός εργασίας δεν προορίζεται για ανύψωση εργαζομένων και υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης, πρέπει να αναρτώνται εμφανώς κατάλληλα σήματα.

3.2.3. Οι μόνιμως εγκατεστημένοι εξοπλισμοί εργασίας πρέπει να είναι εγκατεστημένοι κατά τρόπο ώστε να περιορίζονται οι κίνδυνοι.

- α. πρόσκρουσης των φορτίων σε εργαζόμενους
- β. μη ηβηλημένης επικίνδυνης απόκλισης των φορτίων ή ελεύθερης πτώσης τους
- γ. μη ηβηλημένης απαγκίστρωσης των φορτίων.

3.2.4 Τα μηχανήματα ανύψωσης ή μετακίνησης εργαζομένων πρέπει να είναι κατάλληλα ώστε:

- α. να αποφεύγεται ο κίνδυνος πτώσης του θαλαμίσκου, εάν υπάρχει, μέσω κατάλληλων διατάξεων
- β. να αποφεύγεται ο κίνδυνος πτώσης του χρήστη από το θαλαμίσκο, εάν υπάρχει
- γ. να αποφεύγεται ο κίνδυνος συνθλιβής, σφηνώματος ή πρόσκρουσης του χρήστη, ιδίως λόγω ακούσιας επαφής με αντικείμενα

δ. να διασφαλίζεται η ασφάλεια των εργαζομένων που σε περίπτωση ατυχήματος εγκλωβίζονται στο θαλαμίσκο και να είναι δυνατή η απελευθέρωσή τους.

Εάν, για λόγους εγγενείς της τοποθεσίας και της διαφοράς στάθμης, οι κίνδυνοι που αναφέρονται στην περίπτωση (α) δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν με χρήση οποιασδήποτε διάταξης ασφαλείας, πρέπει να εγκαθίσταται ένα συρματόσχοινο ανάρτησης υψηλού συντελεστή ασφαλείας και να ελέγχεται η καλή του κατάσταση καθημερινώς, καθόλες τις εργάσιμες ημέρες.»

8. Μετά το παράρτημα I προστίθεται νέο παράρτημα II ως ακολούθως:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Διατάξεις για τη χρησιμοποίηση των εξοπλισμών εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4.

Προκαταρκτική παρατήρηση

Οι διατάξεις του παρόντος παραρτήματος εφαρμόζο-

νται στα πλαίσια των διατάξεων του παρόντος Π.Δ. και εφόσον ο αντίστοιχος κίνδυνος υπάρχει για το συγκεκριμένο εξοπλισμό εργασίας.

1. Γενικές διατάξεις που ισχύουν για όλους τους εξοπλισμούς εργασίας

1.1. Οι εξοπλισμοί εργασίας πρέπει να εγκαθίστανται, να διευθετούνται και να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος για τους χρήστες του εξοπλισμού εργασίας και τους λοιπούς εργαζόμενους, π.χ. φροντίζοντας να υπάρχει αρκετός ελεύθερος χώρος μεταξύ των κινητών τους στοιχείων και των σταθερών ή κινητών στοιχείων που τα περιβάλλουν και όλες οι μορφές ενέργειας ή οι ουσίες που χρησιμοποιούνται ή παράγονται να μπορούν να διοχετεύονται ή/και να απομακρύνονται με ασφάλεια.

1.2. Η συναρμολόγηση και η αποσυναρμολόγηση των εξοπλισμών εργασίας πρέπει να πραγματοποιούνται με ασφάλεια, ιδίως με τήρηση των τυχόν οδηγιών του κατασκευαστή.

1.3. Οι εξοπλισμοί εργασίας που, κατά τη χρησιμοποίησή τους, κινδυνεύουν να πληγούν από κεραυνό πρέπει να προστατεύονται με κατάλληλες διατάξεις ή μέτρα από τις συνέπειες της κεραυνοπληξίας.

2. Διατάξεις για τη χρησιμοποίηση κινητών εξοπλισμών εργασίας, αυτοκινούμενων ή μη.

2.1. Η οδήγηση και χειρισμός των αυτοκινούμενων εξοπλισμών εργασίας ανατίθεται σε άτομα τα οποία έχουν την απαιτούμενη άδεια σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται άδεια, η οδήγηση και ο χειρισμός των εξοπλισμών αυτών γίνεται από άτομα τα οποία έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα και έχουν αποδείξει τις ικανότητές τους στον εργοδότη ή/ και στον τεχνικό ασφαλείας της επιχείρησης. Στα άτομα αυτά γίνεται έγγραφη ανάθεση των καθηκόντων τους από τον εργοδότη.

2.2. Εάν ένας εξοπλισμός εργασίας κινείται μέσα σε ζώνη εργασίας, πρέπει να θεσπίζονται και να εφαρμόζονται κατάλληλοι κανόνες ασφαλούς κυκλοφορίας.

2.3. Πρέπει να λαμβάνονται οργανωτικά μέτρα ώστε να αποφεύγεται η παρουσία πεζών εργαζομένων στη ζώνη εργασίας αυτοκινούμενων εξοπλισμών εργασίας. Εάν επιβάλλεται η παρουσία πεζών εργαζομένων για την καλή εκτέλεση των εργασιών, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή του τραυματισμού τους από τους εξοπλισμούς.

2.4. Η μεταφορά ή παρουσία εργαζομένων πάνω σε κινητούς εξοπλισμούς εργασίας που κινούνται με μηχανικό τρόπο επιτρέπεται μόνο σε ασφαλείς θέσεις που έχουν διευθετηθεί για το σκοπό αυτό. Εάν κατά τη διάρκεια της μετακίνησης πρέπει να πραγματοποιηθούν εργασίες, η ταχύτητα θα πρέπει, εν ανάγκη, να προσαρμόζεται.

2.5. Οι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας που είναι εφοδιασμένοι με κινητήρα εσωτερικής καύσης πρέπει να χρησιμοποιούνται στις ζώνες εργασίας μόνον εφόσον εξασφαλίζεται η ύπαρξη επαρκούς ποσότητας αέρα ώστε να μη δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

3. Διατάξεις που ισχύουν για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμών εργασίας για την ανύψωση φορτίων

3.1. Γενικά

3.1.1. Οι λυόμενοι ή κινητοί εξοπλισμοί εργασίας για την ανύψωση φορτίων πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τρό-

πον ώστε να εξασφαλίζεται η ευστάθεια του εξοπλισμού εργασίας κατά τη χρησιμοποίησή του υπό όλες τις προβλεπτές συνθήκες, ανάλογα με τη φύση του δαπέδου ή του εδάφους.

3.1.2. Η ανύψωση εργαζομένων επιτρέπεται μόνο με εξοπλισμούς εργασίας και εξαρτήματα που προβλέπονται για το σκοπό αυτόν.

Κατ' εξαίρεση και με την επιφύλαξη του άρθρου 7 του Π.Δ. 17/96 «Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ» (11/Α), εξοπλισμοί εργασίας που δεν έχουν σχεδιαστεί για την ανύψωση εργαζομένων μπορούν να χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό, εφόσον έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τις υποδείξεις του τεχνικού ασφαλείας, για να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των εργαζομένων.

Κατά την παρουσία εργαζομένων πάνω σε εξοπλισμό εργασίας σχεδιασμένο για ανύψωση φορτίων, ο χειριστής πρέπει να είναι μόνιμα στη θέση του χειριστηρίου. Οι εργαζόμενοι που ανυψώνονται πρέπει να διαθέτουν αξιόπιστα μέσα επικοινωνίας και σε περίπτωση κινδύνου, πρέπει να έχουν προβλεφθεί μέτρα για την απομάκρυνσή τους με ασφάλεια.

3.1.3. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να μην υπάρχουν εργαζόμενοι κάτω από αναρτημένα φορτία, εκτός εάν αυτό επιβάλλεται για την καλή διεξαγωγή των εργασιών

Δεν επιτρέπεται η διέλευση αναρτημένων φορτίων πάνω από μη προστατευμένους χώρους εργασίας στους οποίους ευρίσκονται συνήθως εργαζόμενοι

Στην περίπτωση που η καλή διεξαγωγή των εργασιών δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διαφορετικά, πρέπει να καθορίζονται και να εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες.

3.1.4. Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να επιλέγονται σε συνάρτηση με τα προς μετακίνηση φορτία, τα σημεία συγκράτησης, το σύστημα αγκίστρωσης, τις ατμοσφαιρικές συνθήκες και με συνεκτίμηση του τρόπου και της διάταξης περίδεσης. Οι συναρθρώσεις εξαρτημάτων ανύψωσης πρέπει να φέρουν σαφή επισήμανση ώστε να επιτρέπουν στο χρήστη να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά τους, εφόσον δεν λύνονται μετά τη χρήση.

3.1.5. Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να αποθηκεύονται κατά τρόπον ώστε να προστατεύονται από ζημιές ή φθορές.

3.2. Εξοπλισμοί που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων (δηλ. φορτίων τα οποία δεν κινούνται σε καθορισμένη τροχιά).

3.2.1. Εάν δύο ή περισσότεροι εξοπλισμοί εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων είναι εγκατεστημένοι ή συναρμολογημένοι σε τόπο εργασίας κατά τρόπον ώστε οι ακτίνες δράσης τους να αλληλοκαλύπτονται, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για να αποφεύγονται οι συγκρούσεις μεταξύ των φορτίων ή/και των στοιχείων των ίδιων των εξοπλισμών εργασίας.

3.2.2. Κατά τη χρησιμοποίηση κινητού εξοπλισμού εργασίας που προορίζεται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή της ταλάντευσης, της ανατροπής και, ενδεχομένως, της μετατόπισης και της ολίσθησής του. Πρέπει να ελέγχεται η ορθή εφαρμογή των μέτρων αυτών.

3.2.3. Εάν ο χειριστής εξοπλισμού εργασίας που προορίζεται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων δεν

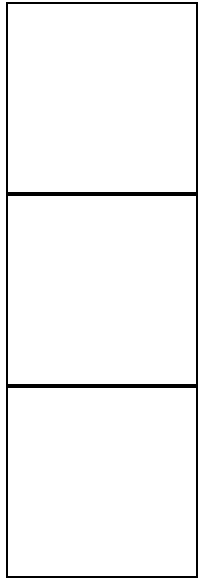

Χημικός Παράγοντας	Χημικός (Μοριακός) Τύπος	No CAS	Σημείωση	Οριακή Τιμή Έκθεσης		Ανώτατη Οριακή Τιμή Έκθεσης	
				ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³
Βουτυλαμίνη, 1-	C ₄ H ₁₁ N	109-73-9	Δ	5	15	5	15
Βουτυλαμίνη, 2-	C ₄ H ₁₁ N	13952-84-6	Δ	5	15	5	15
Βουτυλαμίνη, τριτοταγής-	C ₄ H ₁₁ N	75-64-9		5	15	5	15
Βουτυλογλυκιδουλ-αιθέρας	C ₇ H ₁₄ O ₂	2426-08-6		20	135		
Βουτυλο-μερκαπτάνη	C ₄ H ₁₀ S	109-79-5		0,5	1,8		
Βουτυλοτολουόλιο, p-τριτοταγής-	C ₁₁ H ₁₆	98-51-1		10	60		
Βουτυλοφαινόλη, ο-δευτεροταγής-	C ₁₀ H ₁₄ O	89-72-5	Δ	5	30		
Βουτυλο-υδροξυ-τολουόλιο	C ₁₀ H ₁₄ O	128-37-0			10		
Βρώμιο	Br ₂	7726-95-6		0,1	0,7	0,3	2
Βρωμοφόρμιο	CHBr ₃	75-25-2	Δ	0,5	5		
Βρωμο-χλωρο-μεθάνιο	CH ₂ BrCl	74-97-5		200	1050	250	1300
Γαλακτικός βουτυλεστέρας	C ₇ H ₁₄ O ₃	138-22-7		5	25		
Γλουταραλδεϋδη	C ₅ H ₈ O ₂	111-30-8		0,2	0,8	0,2	0,8
Γλυκερίνη	C ₃ H ₈ O ₃	56-81-5			10		
Γλυκιδόλη	C ₃ H ₆ O ₂	556-52-5		50	150		
Γραφίτης	C	7782-42-5			10 (εισπν.) 5 (αναπν.)		
Γύψος	CaSO ₄	7778-18-9			10 (εισπν.) 5 (αναπν.)		
Δεκαβοράνιο	B ₁₀ H ₁₄	17702-41-9	Δ	0,05	0,3	0,15	0,9
Δεκαφθοριούχο θείο	S ₂ F ₁₀	5714-22-7		0,025	0,25	0,075	0,75
Διαζωμεθάνιο	CH ₂ N ₂	334-88-3		0,2	0,4		
Διαιθανολαμίνη	C ₄ H ₁₁ NO ₂	111-42-2		3	15		
Διαιθυλαμίνη	C ₄ H ₁₁ N	109-89-7		10	30	25	75
Διαιθυλαμινο-αιθανόλη	C ₆ H ₁₅ NO	100-37-8	Δ	10	50		
Διαιθυλενοτριαιμίνη	C ₄ H ₁₃ N ₃	111-40-0	Δ	1	4		
Διαιθυλοκετόνη	C ₅ H ₁₀ O	96-22-0		200	700	250	875
Διακετονική αλκοόλη	C ₆ H ₁₂ O ₂	123-42-2		50	240	75	360
Διαμινωδιφαινυλο-μεθάνιο	C ₁₃ H ₁₄ N ₂	101-77-9	Δ	0,1	0,8		
Διβινυλο-βενζόλιο, 1,3-	C ₁₀ H ₁₀	108-57-6		10	50		
Διβοράνιο	B ₂ H ₆	19287-45-7		0,1	0,1		
Διβουτυλαμινο-αιθανόλη, 2-N	C ₁₀ H ₂₃ NO	102-81-8	Δ	2	14		
Διβρωμο-διφθορο-μεθάνιο	CB ₂ F ₂	75-61-6		100	860	150	1290
Διγλυκιδυλαιθέρας	C ₆ H ₁₀ O ₃	2238-07-5		0,1	0,53		
Διθειάνθρακας	CS ₂	75-15-0	Δ	20	60	20	60
Διθειώδες νάτριο ή όξινο θειώδες νάτριο	NaHSO ₃	7631-90-5			5		
Δισοβουτυλο-κετόνη	C ₉ H ₁₈ O	108-83-8		50	290		
Δισοκυανική ισοφορόνη	C ₁₂ H ₁₈ N ₂ O ₂	4098-71-9	Δ	0,01	0,09	0,02	0,18
Δισοκυανικό εξαιμεθυλένιο (HMDI)	C ₈ H ₁₂ N ₂ O ₂	822-06-2		0,01	0,075	0,02	0,15
Δισοκυανικός εστέρας του διφαινυλομεθανίου (MDI)	C ₁₅ H ₁₀ N ₂ O ₂	101-68-8		0,02	0,2	0,02	0,2
Δισοκυανικός εστέρας του ναφθαλινίου, 1,5-	C ₁₂ H ₈ N ₂ O ₂	3173-72-6		0,01	0,09	0,02	0,18
Δισοκυανικός εστέρας του τολουολίου, 2,4-(TDI)	C ₉ H ₆ N ₂ O ₂	584-84-9		0,01	0,07	0,02	0,14
Δισοκυανικός εστέρας του τολουολίου, 2,6-	C ₉ H ₆ N ₂ O ₂	91-08-7		0,01	0,07	0,02	0,14
Δισοπροπυλαμίνη	C ₆ H ₁₅ N	108-18-9	Δ	5	20		
Δικυκλοπενταδιένιο	C ₁₀ H ₁₂	77-73-6		5	30		
Δικυκλοπενταδιενυλιοχος σίδηρος (ferrocene)	C ₁₀ H ₁₀ Fe	102-54-5			10		20
Διμεθοξυμεθάνιο	C ₃ H ₈ O ₂	109-87-5		1000	3100	1250	3880
Διμεθυλο-αιθυλο-αμίνη, N,N-	C ₄ H ₁₁ N	598-56-1		25	75	25	75
Διμεθυλαμίνη	C ₂ H ₇ N	124-40-3		10	18	15	27
Διμεθυλανιλίνη, N,N-	C ₈ H ₁₁ N	121-69-7	Δ	5	25	10	50
Διμεθυλο-ακεταμίδιο, N,N-	C ₄ H ₉ NO	127-19-5	Δ	10	36	20	72
Διμεθυλο-φορμαμίδιο, N,N-	C ₃ H ₇ NO	68-12-2	Δ	10	30	20	60

Χημικός Παράγοντας	Χημικός (Μοριακός) Τύπος	No CAS	Σημείωση	Οριακή Τιμή Έκθεσης		Ανώτατη Οριακή Τιμή Έκθεσης	
				ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³
Διμεθυλυδραζίνη, N,N-	C ₂ H ₈ N ₂	57-14-7	Δ	0,5	1		
Δινιτρική αιθυλενο-γλυκόλη	C ₂ H ₄ N ₂ O ₆	628-96-6	Δ	0,25	1,5	0,25	1,5
Δινιτρική προπιλε-νογλυκόλη	C ₃ H ₆ N ₂ O ₆	6423-43-4	Δ	0,2	1,2	0,2	1,2
Δινιτροβενζόλιο	C ₆ H ₄ N ₂ O ₄		Δ		1		3
Δινιτρο-ο-κρεσόλη, 4-	C ₇ H ₆ N ₂ O ₅	534-52-1			0,2		0,6
Δινιτροτολουόλιο	C ₇ H ₆ N ₂ O ₄	25321-14-6	Δ		1,5		
Διοξάνιο, 1,4-	C ₄ H ₈ O ₂	123-91-1	Δ	25	90	100	360
Διοξειδίο του αζώτου	NO ₂	10102-44-0		5	9	5	9
Διοξειδίο του άνθρακα	CO ₂	124-38-9		5000	9000	5000	54000
Διοξειδίο του θείου	SO ₂	7446-09-5		2	5	5	13
Διοξειδίο του χλωρίου	ClO ₂	10049-04-4		0,1	0,3	0,3	0,9
Διπροπυλοκετόνη	C ₇ H ₁₄ O	123-19-3		50	235		
Διφαινυλαιθέρας (ατμοί)	C ₁₂ H ₁₀ O	101-84-8		1	7		
Διφαινυλαμίνη	C ₁₂ H ₁₁ N	122-39-4			10		20
Διφαινύλιο	C ₁₂ H ₁₀	92-52-4		0,25	1,5	0,6	4
Διχλωρο-1-νιτροαιθάνω, 1,1-	C ₂ H ₃ Cl ₂ NO ₂	594-72-9		10	60	10	60
Διχλωροαιθάνιο, 1,1-	C ₂ H ₄ Cl ₂	75-34-3		200	810	400	1620
Διχλωροαιθάνιο, 1,2-	C ₂ H ₄ Cl ₂	540-59-0		200	790	250	1000
Διχλωροακετυλένιο	C ₂ Cl ₂	7572-29-4		0,1	0,4	0,1	0,4
Διχλωροβενζόλιο, p-	C ₆ H ₄ Cl ₂	106-46-7		75	450	110	675
Διχλωροβενζόλιο, o-	C ₆ H ₄ Cl ₂	95-50-1		50	300	50	300
Διχλωρο-διαιθυλαιθέρας, 2,2'-	C ₄ H ₈ Cl ₂ O	111-44-4	Δ	10	60	10	60
Διχλωρο-διμεθυλυδαντοίνη	C ₅ H ₈ Cl ₂ N ₂ O ₂	118-52-5			0,2		0,4
Διχλωρο-διφθορο-μεθάνιο	CCl ₂ F ₂	75-71-8		1000	4950	1250	6200
Διχλωρομεθάνιο, βλέπε Μεθυλενοχλωρίδιο							
Διχλωρο-προπάνιο, 1,2-	C ₃ H ₆ Cl ₂	78-87-5		75	350		
Διχλωρο-προπένιο, 1,3-	C ₃ H ₄ Cl ₂	542-75-6	Δ	1	5		
Διχλωρο-προπιονικό οξύ, 2,2-	C ₃ H ₄ Cl ₂ O ₂	75-99-0		1	6		
Διχλωροτετραφθορο-αιθάνιο	C ₂ Cl ₂ F ₄	76-14-2		1000	7000	1250	8750
Διχλωροφθορο-μεθάνιο	CHCl ₂ F	75-43-4		10	42		
Εξάνιο (όλα τα ισομερή εκτός του n-εξανίου)	C ₆ H ₁₄			500	1800	1000	3600
Εξάνιο, n-	C ₆ H ₁₄	110-54-3		50	180		
Εξαφθοριούχο θείο	SF ₆	2521-62-4		1000	6000	1250	7500
Εξαφθοριούχο σελήνιο	SeF ₆	7783-79-1		0,05	0,4		
Εξαφθοριούχο τελλούριο	TeF ₆	7783-80-4		0,02	0,2		
Εξαχλωροαιθάνιο (ατμοί)	C ₂ Cl ₆	67-72-1	Δ	5	50		
Εξαχλωρο-βουταδιένιο	C ₄ Cl ₆	87-68-3	Δ	0,02	0,24		
Εξαχλωροκυκλο-πενταδιένιο	C ₅ Cl ₆	77-47-4		0,01	0,11		
Εξυλενογλυκόλη	C ₆ H ₁₄ O ₂	107-41-5		25	125	25	125
Επιχλωρυδρίνη	C ₃ H ₅ ClO	106-89-8	Δ	2,5	10	5	20
Επτάνιο, n-	C ₇ H ₁₆	142-82-5		500	2000	500	2000
Ζιρκόνιο και ενώσεις του	Zr				5		10
Θάλιο και διαλυτές ενώσεις του (ως TI)	Tl		Δ		0,1		
Θειικό οξύ	H ₂ O ₄ S	7664-93-9			1		
Θειικός διμεθυλεστέρας ή θειικό διμεθύλιο	C ₂ H ₆ O ₄ S	77-78-1	Δ	0,1	0,5	0,1	0,5
Θειογλυκολικό οξύ	C ₂ H ₄ O ₂ S	68-11-1	Δ	1	4		
Θειο-δισ(β-τριτοταγές βουτυλο-m-κρεσόλη), 4,4'-	C ₂₂ H ₃₀ O ₂ S	96-69-5			10		
Θειονυλοχλωρίδιο	SOCl ₂	7719-09-7		1	5	1	5
Ινδένιο	C ₉ H ₈	95-13-6		10	45	15	70
Ινδίο και ενώσεις του (ως In)	In	7440-74-6			1		1
Ισοαμμυλική αλκοόλη	C ₅ H ₁₂ O	123-51-3		100	360	125	450
Ισοβουτυλική αλκοόλη	C ₄ H ₁₀ O	78-83-1		100	300	100	300
Ισοκυανικό μεθύλιο	C ₂ H ₃ NO	624-83-9	Δ	0,02	0,05		

Ιωδοφόρμιο	I ₂	/553-56-2		0,1	1	0,1	1
Κάδμιο και ενώσεις του (ως Cd)	CHI ₃	75-47-8		0,6	10	1,2	20
Καδμιο και ενώσεις του (ως Cd)	Cd	7440-43-9			0,025		0,1
Καμφορά (συνθετική)	C ₁₀ H ₁₆ O	76-22-2			12		18
Καπρολακτάμη (ατμοί)	C ₆ H ₁₁ NO	105-60-2		5	20	10	40
Καπρολακτάμη (σκόνη)	C ₆ H ₁₁ NO	105-60-2			5		
Καρβίδιο της σιλικόνης	C-Si	409-21-2			10 (εισπν.) 5 (αναπν.)		
Κασσίτερος	Sn	7440-31-5			2		
Κασσίτερος (ανόργανες ενώσεις ως Sn)					2		
Κασσίτερος (οργανικές ενώσεις ως Sn)			Δ		0,1		0,2
Κετένη	C ₂ H ₂ O	463-51-4		0,5	0,9	1,5	3
Κοβάλτιο μεταλλικό (σκόνη και καπνοί)	Co	7440-48-4			0,1		
Κοβαλτίου ενώσεις (ως Co)					0,1		
Κουμένιο	C ₉ H ₁₂	98-82-8	Δ	50	245	75	370
Κρεσόλες (όλα τα ισομερή)	C ₇ H ₈ O	1319-77-3	Δ	5	22		
Κροτοναλδεΐδη	C ₄ H ₆ O	123-73-9		2	6		
Κυαναμίδιο	CH ₂ N ₂	420-04-2			2		
Κυανίδια (ως CN)			Δ		5		
Κυανοακρυλικός- μεθυλεστέρας, 2-	C ₅ H ₅ NO ₂	137-05-3		2	8	4	16
Κυανογόνο ή δικυάνιο	C ₂ N ₂	460-19-5		10	20		
Κυκλοεξάνιο	C ₆ H ₁₂	110-82-7		300	1050		
Κυκλοεξανόλη	C ₆ H ₁₂ O	108-93-0	Δ	50	200		
Κυκλοεξανόνη	C ₆ H ₁₀ O	108-94-1	Δ	50	200	100	400
Κυκλοεξένιο	C ₆ H ₁₀	110-83-8		300	1015		
Κυκλοεξυλαμίνη	C ₆ H ₁₃ N	108-91-8		10	40		
Κυκλοπενταδιένιο, 1,3-	C ₅ H ₆	542-92-7		75	200		
Κυκλοπεντάνιο	C ₅ H ₁₀	287-92-3		600	1720		
Λευκόχρυσος (διαλυτές ενώσεις ως Pt)					0,002		
Λευκόχρυσος (μεταλλικός)	Pt	7440-06-4			5		
Λιθανθρακόπισσα (πιητικές ενώσεις)		8007-45-2			0,2		
Μαγγανίου ενώσεις (ως Mn)					5		
Μαγνησίου, οξείδιο του	MgO	1309-48-4			10 (εισπν.) 5 (αναπν.)		
Μάρμαρο (ανθρακικό ασβέστιο)	CaCO ₃	1317-65-3			10 (εισπν.) 5 (αναπν.)		
Μεθακρυλικό οξύ	C ₄ H ₆ O ₂	79-41-4		20	70	40	140
Μεθακρυλικός μεθυλεστέρας	C ₅ H ₈ O ₂	80-62-6		100	410	200	820
Μεθανόλη	CH ₄ O	67-56-1	Δ	200	260	250	325
Μεθοξυ-αιθανόλη, 2-	C ₃ H ₈ O ₂	109-86-4	Δ	5	16		
Μεθοξυμεθυλ-αιθοξυ-προπανόλη, 2- .	C ₇ H ₁₆ O ₃	34590-94-8	Δ	100	600	150	900
Μεθοξυφαινόλη, 4-	C ₇ H ₈ O ₂	150-76-5			5		
Μεθυλ-2-πιρολιδόνη, N-	C ₅ H ₉ NO	872-50-4		100	400		
Μεθυλακετυλένιο	C ₃ H ₄	74-99-7		1000	1650		
Μεθυλαμίνη	CH ₅ N	74-89-5		10	12		
Μεθυλαμυλετόνη	C ₇ H ₁₄ O	110-43-0		100	465	100	465
Μεθυλανιλίνη, N-	C ₇ H ₉ N	100-61-8	Δ	2	9		
Μεθυλβουτυλ-κετόνη	C ₆ H ₁₂ O	591-78-6	Δ	5	20		

Χημικός Παράγοντας	Χημικός (Μοριακός) Τύπος	No CAS	Σημείωση	Οριακή Τιμή Έκθεσης		Ανώτατη Οριακή Τιμή Έκθεσης	
				ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³
Τρικαρβονυλο-κυκλοπενταδιενυλικό μαγγάνιο	C ₈ H ₅ MnO ₃	12079-65-1	Δ		0,1		0,3
Τριμεθυλαμίνη	C ₃ H ₉ N	75-50-3		10	24	15	36
Τριμεθυλο-βενζόλιο, 1,2,3-	C ₉ H ₁₂	526-73-8		25	125		
Τριμεθυλο-βενζόλιο, 1,2,4-	C ₉ H ₁₂	95-63-6		25	125		
Τριμελλιτικός ανυδρίτης	C ₉ H ₄ O ₅	552-30-7		0,005	0,04		
Τρινιτρολουόλιο, 2,4,6-	C ₇ H ₅ N ₃ O ₆	118-96-7	Δ		0,5		
Τριοξυχλωρο-φθοριδίο ή υπερχλωρυλο-φθοριδίο	ClFO ₃	7615-94-6		3	14	6	28
Τριφαινόλια (όλα τα ισομερή)	C ₁₈ H ₁₄	26140-60-3		0,5	5	0,5	5
Τριφθοριούχο βόριο	BF ₃	7637-07-2		1	3	1	3
Τριφθοριούχο χλώριο	ClF ₃	7790-91-2		0,1	0,4	0,1	0,4
Τριφθοροβρωμο-μεθάνιο	CBrF ₃	75-63-8		1000	6100	1200	7300
Τριφθοριούχο άζωτο	F ₃ N	7783-54-2		10	30	15	45
Τριχλωριούχος φωσφόρος	PCl ₃	7719-12-2		0,5	3	0,5	3
Τριχλωρο-1,2,2-τριφθορο-αιθάνιο, 1,1,2-	C ₂ Cl ₃ F ₃	76-13-1		1000	7600	1250	9500
Τριχλωροαιθάνιο, 1,1,1-	C ₂ H ₃ Cl ₃	71-55-6		350	1900	500	2700
Τριχλωρο-αιθάνιο, 1,1,2-	C ₂ H ₃ Cl ₃	79-00-5	Δ	10	55		
Τριχλωροαιθυλένιο	C ₂ HCl ₃	79-01-6		100	538	200	1080
Τριχλωρο-βενζόλιο, 1,2,4-	C ₆ H ₂ Cl ₃	120-82-1	Δ	5	40	5	40
Τριχλωρο-ναφθαλινό	C ₁₀ H ₅ Cl ₃	1321-65-9	Δ		5		
Τριχλωροπρωπάνιο, 1,2,3-	C ₃ H ₅ Cl ₃	96-18-4	Δ	50	300	75	450
Τριχλωροφθορο-μεθάνιο	CCl ₃ F	75-69-4		1000	5600	1250	7000
Υγραέριο ή Υγροποιημένο αέριο πετρελαίου (LPG)		68476-85-7		1250	2250	1250	2250
Υδραζίνη	H ₄ N ₂	302-01-2	Δ	0,1	0,13		
Υδράργυρος (Hg) και ενώσεις του ως Hg (εκτός των αλκυλενώσεων)	Hg	7439-97-6	Δ		0,1		
Υδράργυρος (οργανικές ενώσεις)			Δ		0,01		0,03
Υδρίδιο του λιθίου	HLi	7580-67-8			0,025		
Υδρίδιο του σεληνίου	H ₂ Se	7783-07-5			0,2		0,4
Υδροβρώμιο	HBr	10035-10-6		3	10	3	10
Υδρόθειο	H ₂ S	7783-06-4		10	15	15	21
Υδροκινόνη	C ₆ H ₆ O ₂	123-31-9			2		4
Υδροκυάνιο	HCN	74-90-8	Δ	10	11	10	11
Υδροξείδιο του καλίου	KOH	1310-58-3			2		2
Υδροξείδιο του κασίου	CsOH	21351-79-1			2		
Υδροξείδιο του νατρίου	NaOH	1310-73-2			2		2
Υδροφθόριο	HF	7664-39-3		3	2,5	3	2,5
Υδροχλώριο	HCl	7647-01-0		5	7	5	7
Υπεροξείδιο της μεθυλοαιθυλο-κετόνης	C ₈ H ₁₆ O ₄	1338-23-4		0,7	5	0,7	5
Υπεροξείδιο του βενζοϋλίου	C ₁₄ H ₁₀ O ₄	94-36-0			5		
Υπεροξείδιο του υδρογόνου	H ₂ O ₂	7722-84-1		1	1,4		3
Υπερχλωροαιθυλένιο	C ₂ Cl ₄	127-18-4		50	335	150	1000
Υπερχλωρομεθυλομερκαπτάνη	CCl ₄ S	594-42-3		0,1	0,8		
Υτριο και ενώσεις του	Y	7440-65-5			5		
Φαινοθειαζίνη	C ₁₂ H ₉ NS	92-84-2	Δ		5		
Φαινόλη	C ₆ H ₆ O	108-95-2	Δ	5	19	10	38
Φαινυλενοδιαμίνη, m-	C ₆ H ₈ N ₂	108-45-2	Δ		0,1		
Φαινυλενοδιαμίνη, p-	C ₆ H ₈ N ₂	106-50-3	Δ		0,1		
Φαινυλενοδιαμίνη, o-	C ₆ H ₈ N ₂	95-54-5	Δ		0,1		
Φαινυλογλυκιδυλ-αιθέρας	C ₉ H ₁₀ O ₂	122-60-1		1	6		
Φαινυλο-μερκαπτάνη	C ₆ H ₆ S	108-98-5		0,5	2,3		
Φαινυλοφωσφίνη	C ₆ H ₇ P	638-21-1		0,05	0,25	0,05	0,25
Φαινυλδραζίνη	C ₈ H ₈ N ₂	100-63-0	Δ	5	22	10	45
Φθαλικό διβουτύλιο	C ₁₈ H ₂₂ O ₄	84-74-2			5		10

Χημικός Παράγοντας	Χημικός (Μοριακός) Τύπος	No CAS	Σημείωση	Οριακή Τιμή Έκθεσης		Ανώτατη Οριακή Τιμή Έκθεσης	
				ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³
Φθαλικός ανυδρίτης	C ₈ H ₄ O ₃	85-44-9		1	6	1	6
Φθαλικός δι-2-αιθυλεξυλ εστέρας ή Φθαλικός δι-δευτεροταγής-οκτυλεστέρας	C ₂₄ H ₃₈ O ₄	117-81-7			5		10
Φθαλικός διαιθυλεστέρας	C ₁₂ H ₁₄ O ₄	84-66-2			5		10
Φθαλικός διμεθυλεστέρας	C ₁₀ H ₁₀ O ₄	131-11-3			5		10
Φθαλοδιινιτρίλιο, m-	C ₈ H ₄ N ₂	626-17-5			5		
Φθόριο	F ₂	7782-41-4		1,25	2	1,25	2
Φθοριούχες ενώσεις ως F		16984-48-8			2,5		
Φθοριούχο καρβονίλιο	CF ₂ O	353-50-4		2	5	5	15
Φθοροξικό νάτριο	C ₂ H ₂ FO ₂ Na	62-74-8	Δ		0,05		0,15
Φορμαλδεΐδη	CH ₂ O	50-00-0		2	2,5	2	2,5
Φορμαμίδιο	CH ₃ NO	75-12-7	Δ	20	30	30	45
Φουρφουράλη	C ₅ H ₄ O ₂	98-01-1	Δ	5	20	10	40
Φουρφουρική αλκοόλη	C ₅ H ₆ O ₂	98-00-0	Δ	10	40	15	60
Φωσγένιο	COCl ₂	75-44-5		0,1	0,4		
Φωσφίνη	PH ₃	7803-51-2		0,3	0,4	1	1
Φωσφορικό διβουτύλιο	C ₈ H ₁₉ O ₄ P	107-66-4		1	5	2	10
Φωσφορικός εστέρας του τριβουτυλίου	C ₁₂ H ₂₇ O ₄ P	126-73-8		0,4	5	0,4	5
Φωσφορικός εστέρας του τριφαινυλίου	C ₁₈ H ₁₅ O ₄ P	115-86-6			3		6
Φωσφόρος (κίτρινος)	P ₄	7723-14-0			0,1		0,3
Φωσφορώδης εστέρας του τριμεθυλίου	C ₃ H ₉ O ₃ P	121-45-9		2	10		
Χαλκός (καπνός)	Cu	7440-50-8			0,2		
Χαλκός (σκόνη)	Cu	7440-50-8			1		2
Χλωριούχο αμμώνιο (καπνός)	NH ₄ Cl	12125-02-9			10		20
Χλωριούχο θείο	S ₂ Cl ₂	10025-67-9		1	6	1	6
Χλωριούχο κυανόγονο	CClN	506-77-4		0,3	0,6	0,3	0,6
Χλώριο	Cl ₂	7782-50-5		1	3	1	3
Χλωριωμένο διφαινυλοξείδιο	C ₁₂ H ₄ Cl ₆ O	55720-99-5			0,5		
Χλωρο-1-νιτροπροπάνιο, 1-	C ₃ H ₆ ClNO ₂	600-25-9		20	100		
Χλωρο-4-νιτροβενζόλιο, 1-	C ₆ H ₄ ClNO ₂	100-00-5	Δ		1		2
Χλωροακεταλδεΐδη	C ₂ H ₃ ClO	107-20-0		1	3	1	3
Χλωρο-ακετοφαινόνη, α-	C ₈ H ₇ ClO	532-27-4		0,05	0,3		
Χλωρο-ακετυλο-χλωρίδιο	C ₂ H ₂ Cl ₂ O	79-04-9		0,05	0,2		
Χλωροβενζόλιο	C ₆ H ₅ Cl	108-90-7		75	350		
Χλωρο-βενζυλιδένιο-μαλονιτρίλιο, ο-	C ₁₀ H ₅ ClN ₂	2698-41-1	Δ	0,05	0,4	0,05	0,4
Χλωρο-βουταδιένιο, 2-	C ₄ H ₅ Cl	126-99-8	Δ	10	36		
Χλωρο-διφαινύλια (42% ως χλώριο)		53469-21-9	Δ		1		
Χλωρο-διφαινύλια (54% ως χλώριο)		11097-69-1	Δ		0,5		
Χλωρο-διφαινυλοξείδιο	C ₁₂ H ₄ Cl ₆ O	7005-72-3			0,5		
Χλωροδιφθωρο-μεθάνιο	CHClF ₂	75-45-6		1000	3500		
Χλωρομεθυλ-αιθέρας, δις-	C ₂ H ₄ Cl ₂ O	542-88-1			0,005		
Χλωρο-πενταφθορο-αιθάνιο	C ₂ ClF ₅	76-15-3		1000	6320		
Χλωροπικρίνη	CCl ₃ NO ₂	76-06-2		0,1	0,7	0,3	2
Χλωρο-στυρόλιο, ο-	C ₈ H ₇ Cl	2039-87-4		50	285	75	428
Χλωρο-τολουόλιο, ο-	C ₇ H ₇ Cl	95-49-8		50	250		
Χλωροφόρμιο	CHCl ₃	67-66-3		10	50		
Χρωμικό τριτοταγές-βουτύλιο (ως CrO ₃)	C ₈ H ₁₈ CrO ₄	1189-85-1	Δ		0,1		
Χρώμιο (μεταλλικό)	Cr	7440-47-3			1		
Χρωμίου (VI) διαλυτές ενώσεις (ως χρωμικό κάλιο)					0,5		
Χρωμίου (VI) μη διαλυτές ενώσεις					0,5		
Χρωμίου (II) ενώσεις ως χρώμιο					0,5		
Χρωμίου (III) ενώσεις ως χρώμιο					0,5		
Ψευδαργυρος χλωριούχος (καπνοί)	ZnCl ₂	7646-85-7			1		2
Ψευδαργύρου Οξείδιο (καπνοί)	ZnO	1314-13-2			5		10

3. Το άρθρο 5 του Π.Δ. 307/86 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5
Κυρώσεις

1. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται, ανεξάρτητα από τις ποινικές κυρώσεις, οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του Ν. 2224/94 με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6 της ΚΥΑ 88555/3293/30-9-1988 που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1836/89.

2. Σε κάθε κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει από αμέλεια ή πρόθεση τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 25 του Ν. 2224/94.»

Άρθρο 3

Αναθεώρηση οριακών τιμών έκθεσης και ανώτατων οριακών τιμών έκθεσης

Οι οριακές τιμές έκθεσης και οι ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης του άρθρου 3 του Π.Δ. 307/86 όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 77/93 και με το παρόν Π.Δ. αναθεωρούνται ανά τριετία, ώστε να ληφθούν υπόψη τα νέα τεχνικά και επιστημονικά δεδομένα στον τομέα αυτό και κυρίως οι κατευθυντήριες οδηγίες ή συστάσεις της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ανά τριετία αναθεώρηση των οριακών τιμών γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 4
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 7 Μαΐου 1999

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ **ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ**

ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΜΙΛΤ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ **ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ**

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΝΗΣ